

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku

Finanse i rachunkowość
obowiązuje od października 2019 roku

Załącznik nr 1 do Uchwały
Senatu PWSZ w Wałczu nr
44/2019 z dnia 27.09.2019 r.

PROGRAM STUDIÓW

**PIERWSZEGO STOPNIA
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

DLA KIERUNKU

Finanse i rachunkowość

**prowadzonego przez
PAŃSTWOWĄ WYŻSZĄ SZKOŁĘ ZAWODOWĄ
W WAŁCZU**

Spis treści:

I. Koncepcja kształcenia

1. Informacja o studiach
2. Opis koncepcji kształcenia
3. Zgodność koncepcji kształcenia z misją i strategią uczelni
4. Uwzględniane wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe

II. Efekty uczenia się

1. Formalne i merytoryczne przesłanki uwzględnione przy opracowaniu efektów uczenia się
2. Opis efektów uczenia się kierunku
 - 2.1. Odniesienie ogólnych kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
 - 2.2. Macierz kierunkowych efektów uczenia się
3. Wytyczne w zakresie doskonalenie efektów uczenia się

III. Organizacja studiów

1. Studia stacjonarne
 - 1.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia
 - 1.1.1. Kluczowe treści kształcenia
 - 1.1.2. Metody i formy kształcenia
 - 1.1.3. Plan studiów
 - 1.2. Analiza formalna programu studiów
 - 1.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i dniach kształcenia
2. Studia niestacjonarne
 - 2.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia
 - 2.1.4 Kluczowe treści kształcenia
 - 2.1.5 Metody i formy kształcenia
 - 2.1.6 Plan studiów
 - 2.2. Analiza formalna programu studiów
 - 2.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i wyznaczonych dniach (zjazdach) kształcenia
3. Praktyki zawodowe

4. Kierunkowy system weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
 - 4.1. Weryfikacja i ocenianie formujące i sumujące
 - 4.2. Egzamin dyplomowy i projekt dyplomowy
5. Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia
6. Kierunkowy system potwierdzania efektów uczenia się
7. Wytyczne do wymaganych kwalifikacji nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia
8. Wymagana obudowa dydaktyczna i infrastruktura
9. Wytyczne do współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia
10. Wytyczne w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia
11. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia
12. Wytyczne do kryteriów rekrutacji kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku studiów uwzględniające zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku
13. Załączniki do programów studiów
 - 13.1. Załącznik 1: macierz osiągania kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty i zajęcia lub grupy zajęć
 - 13.2. Załącznik 2: plan studiów stacjonarnych
 - 13.3. Załącznik 3: plan studiów niestacjonarnych
 - 13.4. Załącznik 4: sylabusy (wspólne dla obu form)

I. Koncepcja kształcenia

1. Informacje o studiach

Nazwa kierunku i używany skrót:	Finanse i rachunkowość FIR
Poziom kształcenia na studiach:	studia I stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 6 PRK
Profil kształcenia:	Praktyczny
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Licencjat
Formy kształcenia:	stacjonarna / niestacjonarna
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów:	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów:	180
Dyscyplina naukowa lub artystyczna, do której jest przyporządkowany kierunek studiów	ekonomia i finanse 501
Dziedzina nauki, w której prowadzi się kształcenie na kierunku:	dziedzina nauk społecznych 500

2. Opis koncepcji kształcenia

Kierunek *Finanse i rachunkowość* jest skierowany do osób zainteresowanych finansowo-księgowymi aspektami przedsiębiorstw, instytucji finansowych (głównie banków i ubezpieczycieli) oraz instytucji sektora finansów publicznych. Studia na tym kierunku służą zdobywaniu wiedzy i umiejętności skoncentrowanych na zrozumieniu przyczyn i skutków zjawisk gospodarczych na szczeblu makro- i mikroekonomicznym, zwłaszcza w ich wymiarze pieniężnym. W procesie kształcenia na tym kierunku wykorzystywane są proste narzędzia informatyczne pozwalające na stosowanie metod analiz i prognoz zjawisk gospodarczych przydatnych w podejmowaniu decyzji finansowych. Szczególną uwagę poświęca się wykształceniu umiejętności pracy z wykorzystaniem systemów finansowo-księgowych, niezbędnych w pracy współczesnego księgowego, a także na wykształcenie

wśród studentów kierunku kreatywności oraz właściwej postawy etycznej, niezbędnej w pracy na stanowiskach związanych z finansami i rachunkowością.

Studia pierwszego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu licencjata i mają na celu przygotowanie studenta do podjęcia pracy zawodowej. Program oraz treści programowe ułożono w taki sposób, aby zapewnić wymagania profilu praktycznego (ponad 50% zajęć praktycznych i co najmniej 6 miesięcy praktyk).

W ramach kierunku *Finanse i rachunkowość* przygotowywana jest wykwalifikowana kadra przygotowana do podjęcia pracy w instytucjach finansowych i niefinansowych na stanowiskach samodzielnych lub pomocniczych, a także w przedsiębiorstwach oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Efekty kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość* zakładają pozyskanie umiejętności niezbędnych do wykorzystania w podejmowaniu decyzji finansowych. W procesie kształcenia uwaga zwrócona jest na kreowanie samodzielności i odpowiedzialności, co jest niezbędne dla osób chcących prowadzić działalność gospodarczą. Dotyczy to szczególnie osób chcących prowadzić biura doradztwa finansowo-księgowego oraz zajmować się pozyskiwaniem środków europejskich. Dzięki zdobytej wiedzy i uzyskanym umiejętnościom absolwenci studiów na kierunku *Finanse i rachunkowość* mogą uzyskać zatrudnienie w następujących instytucjach:

- przedsiębiorstwach – na stanowiskach z zakresu księgowości, podatków i finansów oraz z zakresu kadry i płace,
- instytucjach finansowych – na stanowiskach z zakresu bankowości korporacyjnej i detalicznej, jako analitycy kredytowi, pracownicy segmentu private banking, specjaliści ds. ubezpieczeń majątkowych i na życie, specjaliści z zakresu inwestycji na rynku finansowym, doradcy finansowi,
- sektorze publicznym – jako pracownicy: administracji samorządowej, administracji podatkowej, zarządzania placówkami opieki zdrowotnej, oświaty, specjaliści ds. zamówień publicznych, audytorzy wewnętrzni.

Absolwent studiów na kierunku *Finanse i rachunkowość*:

- cechuje się znajomością zagadnień finansowych, wykorzystując wiedzę z zakresu funkcjonowania instytucji finansowych, w szczególności przedsiębiorstw, banków, instytucji ubezpieczeniowych, podmiotów sektora finansów publicznych,
- podejmuje decyzje na podstawie analizy informacji finansowo-księgowych oraz oceny ryzyka,

- posiada głębokie rozumienie problemów związanych z różnymi aspektami funkcjonowania pracodawców w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych,
- posługuje się przepisami prawa w podejmowaniu decyzji finansowych,
- potrafi tworzyć sprawozdania na podstawie informacji z ksiąg rachunkowych,
- rozumie występowanie ryzyka na rynku finansowym i globalnym oraz zna zasady zarządzania nim,
- stosuje narzędzia niezbędne do podejmowania decyzji dotyczących oceny kondycji finansowej jednostek,
- formułuje opinie dotyczące problemów makro – i mikroekonomicznych,
- wykorzystuje narzędzia informatyczne w pracy zawodowej,
- posługuje się językiem obcym w praktyce finansów i rachunkowości.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy zdefiniowano trzy grupy przedmiotów do wyboru, zwanych dalej „specjalnościami”:

1. Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie

Specjalność skierowana jest do studentów pragnących zdobyć wiedzę z zakresu praktycznych i teoretycznych aspektów prowadzenia rachunkowości oraz zarządzania finansami przedsiębiorstwa. W procesie dydaktycznym szczególną uwagę przypisuje się do rozwijania u studentów umiejętności korzystania z nowoczesnych narzędzi służących do prowadzenia rachunkowości oraz podejmowania decyzji finansowych zarówno w małych, jak i dużych podmiotach gospodarczych. Oferta przedmiotów w tym zakresie ma na celu przekazanie studentom szerokiego zakresu wiedzy i umiejętności dotyczących finansowego wymiaru mechanizmów działania współczesnego przedsiębiorstwa. Zagadnieniami stanowiącymi rdzeń poruszanej problematyki są kwestie związane z podejmowaniem decyzji finansowych i inwestycyjnych przedsiębiorstw, zarządzaniem ryzykiem, wyceną przedsiębiorstw. Pozwala to na rozwijanie kompetencji przydatnych w pracy zawodowej w sektorze przedsiębiorstw. Dobór treści programowych związany jest z faktem, iż na rynku istnieje niemalejące zapotrzebowanie na specjalistów posiadających wiedzę niezbędną do podjęcia pracy w pionach finansowo-księgowych przedsiębiorstw.

Profil kształcenia w tym zakresie pozwala także podjąć absolwentom pracę w charakterze analityków kredytowych lub założyć własną działalność gospodarczą.

2. Płace i kadry

Specjalność jest adresowana do osób zainteresowanych zdobyciem umiejętności w obszarze płac i kadr. W procesie kształcenia szczególny nacisk kładzie się na umiejętności z zakresu prawa pracy, wynagradzania pracowników, dokumentacji kadrowej, rozliczeń z ZUS oraz wykorzystania systemów kadrowo-płacowych, a ponadto na zagadnienia dotyczące rekrutacji pracowników oraz ich rozwoju zawodowego. Zdobyta wiedza pozwala absolwentom na głębokie rozumienie problemów związanych z różnymi aspektami funkcjonowania pracodawców w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych. Dobór treści programowych związany jest z faktem, iż na rynku istnieje niemalejące zapotrzebowanie na specjalistów posiadających wiedzę niezbędną do podjęcia pracy w pionach kadrowo-płacowych. Wiedza zdobyta w trakcie studiów jest użyteczna w praktyce zawodowej specjalistów z obszaru kadr i płac, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym oraz osób prowadzących własną działalność gospodarczą chcących samodzielnie prowadzić zagadnienia kadrowo-płacowe.

3. Menedżer projektów europejskich

Specjalność jest adresowana do osób zainteresowanych zdobyciem umiejętności podejmowania decyzji finansowych w jednostkach administracji publicznej. W procesie kształcenia szczególny nacisk kładzie się na umiejętność stosowania nowoczesnych metod planowania budżetowego, procedur fiskalnych oraz wykorzystywania narzędzi marketingowych w sektorze publicznym. Ukończenie studiów w tym zakresie pozwala na uzyskanie kwalifikacji z dziedziny rachunkowości i sprawozdawczości z wykorzystaniem technik menedżerskich w administracji publicznej. Dobór treści programowych umożliwia uzyskanie kompleksowej wiedzy z zakresu funkcjonowania sektora finansów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem administracji samorządowej oraz podatkowej. Wiedza zdobyta w trakcie studiów jest użyteczna w praktyce zawodowej: specjalistów finansowo-księgowych, audytorów wewnętrznych, pracowników samorządowych, pracowników administracji podatkowej, osób zajmujących się zamówieniami publicznymi oraz pozyskiwaniem i rozliczaniem środków unijnych.

Absolwenci pierwszego stopnia studiów na kierunku *Finanse i rachunkowość* są przygotowani do dalszego kształcenia (studia II stopnia, studia podyplomowe) zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów lub na innym kierunku, w tym także o węższym zakresie przedmiotowym w celu uzyskania unikalnych kompetencji.

3. Zgodność koncepcji kształcenia z misją i strategią uczelni

Kierunek *Finanse i rachunkowość* w pełni wpisuje się w misję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, zwłaszcza w części, którą jest kształcenie i doskonalenie studentów, w celu uzyskania wysoko kwalifikowanych kadr profesjonalistów o uznanych w środowisku pracodawców kwalifikacjach związanych z praktycznymi zastosowaniami zagadnień finansów, rachunkowości, podatków, kadr i płac w szeroko rozumianym biznesie i administracji, w ścisłym związku z zawodowymi i społecznymi potrzebami rynku pracy.

Realizacja misji w ramach kierunku odbywa się poprzez zorganizowany proces kształcenia, stwarzanie dogodnych warunków dla studiowania młodzieży, w tym niezamożnej i pochodzącej z małych miejscowości regionu, a także osobom pracującym zawodowo, poprzez kształcenie przemienne i elastyczną organizację studiów jak również, w razie potrzeby, indywidualizację procesu kształcenia. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni kształcenie na kierunku *Finanse i rachunkowość* zostało dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy.

4. Uwzględniane wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe

W procesie tworzenia programów studiów na kierunku *Finanse i rachunkowość* uwzględniono zalecenia brytyjskiej Agencji Zapewnienia Jakości Szkolnictwa Wyższego (Quality Assurance Agency, www.qaa.ac.uk) zawarte w standardach (benchmark statements) z zakresu finansów oraz rachunkowości. Dokonano także przeglądu wymagań stawianych przy uzyskaniu certyfikatu ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) uwzględniając w programie studiów I stopnia wybrane wymagania przypisane do poziomu Fundamentals.

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku
Finanse i rachunkowość
obowiązuje od października 2019 roku

W procesie tworzenia efektów uczenia na kierunku *Finanse i rachunkowość* uwzględnione zostały zalecenia osób reprezentujących lokalne i regionalne środowiska biznesowe, szczególnie w zakresie sposobu definiowania umiejętności i kompetencji społecznych. Były to osoby wywodzące się z sektora przedsiębiorstw, praktyki bankowej, samorządowej. Skorzystano ponadto z konsultacji z z-cą Dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Istotnym elementem dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy było także kierowanie się zaleceniami organizacji zawodowych. Efekty uczenia są w dużym stopniu zbieżne ze ścieżką edukacyjną Dyplomowanych Księgowych Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oraz wytycznymi Związku Banków Polskich w zakresie standardów kwalifikacyjnych.

II. Efekty uczenia się

1. Formalne i merytoryczne przesłanki uwzględnione przy opracowaniu efektów uczenia się

Kierunek studiów *Finanse i rachunkowość* został wpisany w dziedzinę nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Dla kierunku opracowano efekty uczenia się, które wpisują się w Uniwersalne Charakterystyki 6 Poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz są zgodne Charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach Systemu Szkolnictwa Wyższego i Nauki wynikające z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, jak również są zgodne z charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym dla poziomu 6 określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1-8. Opracowane efekty uczenia ściśle precyzują wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabywane przez studentów w toku studiów.

Uzasadnienie:

Kierunek *Finanse i rachunkowość* wpisuje się w dziedzinę nauk społecznych, gdyż wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne zdobyte przez absolwentów w toku studiów odwołują się do dorobku dyscyplin naukowych wchodzących w zakres wyżej wymienionej dziedziny. *Finanse i Rachunkowość* to studia przekazujące wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu finansów i rachunkowości oraz funkcjonowania instytucji finansowych, ubezpieczeniowych i banków. Celem studiów jest zrozumienie przez słuchaczy przyczyn i skutków występowania zjawisk gospodarczych na szczeblu makro- i mikroekonomicznym w warunkach otwartej gospodarki rynkowej. Studenci zdobywają wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu finansów i rachunkowości, funkcjonowania instytucji finansowych

i banków. Uzyskują umiejętności analizy podstawowych zjawisk gospodarczych i sytuacji ekonomiczno-finansowych jednostek gospodarczych.

Efekty uczenia się zostały opracowane w oparciu o:

- analizę zgodności tych efektów z potrzebami społeczno-gospodarczymi opisanymi w koncepcji,
- analizę z potrzebami rynku pracy na podstawie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz monitoringu karier zawodowych absolwentów uczelni,
- możliwości zdobywania przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwianie uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację.

2. Opis efektów uczenia się kierunku

2.1. Odniesienie ogólnych kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Kategoria	Ogólne efekty kierunkowe	Uniwersalne charakterystyki poziomu PRK
Absolwent	kierunku:	
zna i rozumie	KO6_W 1. w zaawansowanym stopniu fakty, teorie, pojęcia i metody z zakresu finansów, rachunkowości oraz elementów nauk ekonomicznych i zarządzania jak również zależności między strukturami, instytucjami w zakresie praktycznych zastosowań dla podmiotów sfery publicznej i prywatnej. 2. różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w obszarze prywatnym i publicznym w tym działalności: gospodarczej, finansowej, samorządowej oraz realizacje zachodzące między tymi podmiotami.	P6U_W 1. w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi 2. różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności
potrafi:	KO6_U 1. innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy związane z praktycznym zastosowaniem finansów i rachunkowości w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; 2. samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, rozumiejąc	P6U_U 1. innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; 2. samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; 3. komunikować się z otoczeniem, uzasadniać

Kategoria	Ogólne efekty kierunkowe	Uniwersalne charakterystyki poziomu PRK
	potrzebę ciągłego doskonalenia i pogłębiania swojej wiedzy szczególnie w obszarze finansów i rachunkowości, przedsiębiorczości oraz aktualnie obowiązujących przepisów prawa; 3. komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii charakterystycznej dla kierunku kształcenia, w oparciu o aktualne dane finansowe i obowiązujące przepisy prawa, a także uzasadniać rzeczowo swoje stanowisko.	swoje stanowisko
jest gotów do:	KO6_U 1. kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy, w tym szczególnie w przedsiębiorstwach, podmiotach sektora finansowego oraz jednostkach sfery publicznej i poza nim; 2. samodzielnego podejmowania decyzji na podstawie aktualnych danych finansowych, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.	P6U_K 1. kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim; 2. samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań

W macierzy ogólnych kierunkowych efektów uczenia się stosowano następujące oznaczenia - kody:

- KO – ogólny efekt kierunkowy,
- P...U_ – uniwersalne charakterystyki PRK dla poziomu ...,
- W – wiedza,
- U – umiejętności,
- K – kompetencje społeczne;

2.2. Macierz kierunkowych efektów uczenia się

Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku *Finanse i rachunkowość* Absolwent:

Numery efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki	Kody charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym

Wiedza (zna i rozumie)			
K_FIR1P_W01-1	Ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk ekonomicznych i ich relacji do innych nauk	P6S_WG	P6Z_WT
K_FIR1P_W01-2	Zna podstawowe kategorie ekonomiczne, w szczególności z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_WG	P6Z_WT
K_FIR1P_W02-1	Zna podstawowe mechanizmy funkcjonowania przedsiębiorstw, rynków finansowych, banków oraz zakładów ubezpieczeń	P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W02-2	Posiada podstawową wiedzę o strukturze i zadaniach sektora finansów publicznych	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W03-1	Posiada podstawową wiedzę o powinnościach publicznoprawnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych	P6S_WK	P6Z_WT
K_FIR1P_W03-2	Posiada podstawową wiedzę o formach finansowania działalności jednostek sektora prywatnego i publicznego	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WT P6Z_WO
K_FIR1P_W04-1	Posiada wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zachodzących zwłaszcza w zakresie zjawisk ekonomicznych	P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W04-2	Zna i rozumie współzależności między finansami a sferą realną gospodarki	P6S_WG	P6Z_WZ
K_FIR1P_W04-3	Zna prawidłowości rządzące relacjami między dawcami kapitału a zarządzającymi kapitałem, głównie w zakresie konfliktu interesów	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W05-1	Zna podstawowe procedury legislacyjne w Polsce (skala makro)	P6S_WG	P6Z_WT
K_FIR1P_W05-2	Zna podstawowe zasady tworzenia dokumentacji wewnętrznej organizacji (skala mikro)	P6S_WG	P6Z_WT P6Z_WZ
K_FIR1P_W06-1	Zna podstawowe narzędzia matematyczne, statystyczne, informatyczne przydatne w badaniach zjawisk ekonomicznych	P6S_UW	P6Z_WT
K_FIR1P_W06-2	Zna ogólne metody, narzędzia i techniki pozyskiwania i analizy informacji finansowych o kondycji finansowo-majątkowej jednostek, głównie przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego	P6S_UW	P6Z_WT P6Z_WZ
K_FIR1P_W06-3	Zna zakres sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej podmiotów gospodarczych	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WT
K_FIR1P_W06-4	Zna podstawowe zasady ewidencji księgowej operacji gospodarczych	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WT
K_FIR1P_W07-1	Zna podstawowe przepisy prawne oraz reguły gospodarowania w podmiotach prywatnych i publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem prawa finansowego	P6S_WG P6S_WK	P6Z_WT
K_FIR1P_W07-3	Zna istotę norm i regulacji jako przejaw ochrony uczestników systemu finansowego	P6S_WG	P6Z_WT
K_FIR1P_W08-1	Ma wiedzę na temat przebiegu procesów gospodarczych oraz ich przyczyn, skali i	P6S_WK	P6Z_WZ

	konsekwencji dla gospodarki narodowej oraz przedsiębiorstw		
K_FIR1P_W08-2	Posiada wiedzę na temat przemian współczesnego systemu finansowego	P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W09-1	Zna wybrane poglądy na temat zmian struktur organizacyjnych	P6S_WG	P6Z_WZ
K_FIR1P_W09-2	Ma wiedzę o trwałych tendencjach dynamiki systemu finansowego i warunkach ich zaburzeń	P6S_WK	P6Z_WZ
K_FIR1P_W11-1	Zna zasady tworzenia i funkcjonowania form indywidualnej przedsiębiorczości z uwzględnieniem aspektów ekonomicznoprawnych (w tym podatkowych i księgowych) oraz otoczenia rynkowego	P6S_WK	P6Z_WT
K_FIR1P_W14-1	Ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach (w tym praktykach związanych z szeroko rozumianą obsługą odbiorców usług) stosowanych w obszarach i instytucjach związanych z działalnością profesjonalną wymagającą wykorzystania znajomości wybranego języka specjalności	P6S_UW	P6Z_WO
Umiejętności (potrafi)			
K_FIR1P_U01-1	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska pieniężne w skali mikro- i makro	P6S_UW	P6Z_UO
K_FIR1P_U01-2	Potrafi identyfikować, klasyfikować i objaśniać wpływ zdarzeń gospodarczych na sytuację majątkową i dochodową jednostek	P6S_UW	P6Z_UI
K_FIR1P_U01-3	Prawidłowo interpretuje i analizuje informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych i raportach zarządczych	P6S_UW	P6Z_UI
K_FIR1P_U02-1	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do charakteryzowania oraz analizowania zjawisk ekonomicznych w podmiotach sfery publicznej i prywatnej	P6S_UW	P6Z_UO
K_FIR1P_U03-1	Potrafi analizować przyczyny i skutki prowadzonej polityki makroekonomicznej (fiskalnej i monetarnej) oraz identyfikować strategie mikroprzedsiębiorstw	P6S_UW	P6Z_UO
K_FIR1P_U03-2	Potrafi analizować za pomocą klasycznych metod sytuację majątkowo – finansową jednostek gospodarczych i podmiotów publicznych	P6S_UW	P6Z_UN
K_FIR1P_U03-3	Potrafi ocenić wpływ zmian otoczenia prawnego, ekonomicznego i politycznego w skali mikro- i makro-	P6S_UW	P6Z_UI
K_FIR1P_U04-1	Zna zasady opracowania biznesplanów korzystając z podstawowych narzędzi matematycznych, finansowych, informatycznych.	P6S_UW P6S_UO	P6Z_UN
K_FIR1P_U04-2	Potrafi ocenić skutki decyzji podejmowanych w podmiotach gospodarczych oraz ich wpływ na ich kondycję finansową	P6S_UO	P6Z_UO
K_FIR1P_U05-1	Potrafi wykorzystywać przepisy prawa oraz reguły obowiązujące uczestników życia społeczno-gospodarczego do podejmowania decyzji, głównie z zakresu rachunkowości oraz działania sektora	P6S_UW	P6Z_UN

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU

studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku

Finanse i rachunkowość

obowiązuje od października 2019 roku

	publicznego		
K_FIR1P_U06-1	Potrafi zastosować zdobytą wiedzę oraz umiejętności z zakresu funkcjonowania działalności gospodarczej lub administracji publicznej (zdobyte podczas praktyki zawodowej) w rozwiązywaniu zagadnień finansowo-księgowych	P6S_UW	P6Z_UN
K_FIR1P_U07-1	Proponuje warianty decyzyjne wykorzystując narzędzia z zakresu finansów i rachunkowości (w tym informatyczne) oraz potrafi je wdrożyć	P6S_UW P6S_UO	P6Z_UN
K_FIR1P_U08-1	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania przyczyn oraz prawnoekonomicznych skutków zjawisk społecznych.	P6S_UW	P6Z_UI
K_FIR1P_U08-2	Potrafi analizować problemy ekonomiczne oraz znajdować ich rozwiązania w oparciu o poznane narzędzia matematyczne	P6S_UW	P6Z_UN
K_FIR1P_U09-1	Posiada umiejętność przygotowania prac naukowych, esejów oraz prezentacji w języku polskim z wykorzystaniem podstawowych terminów ekonomicznych	P6S_UU	P6Z_UU
K_FIR1P_U09-2	Posiada umiejętność przygotowania typowych dokumentów i raportów w języku polskim	P6S_UW	P6Z_UN
K_FIR1P_U09-3	Posiada umiejętność wykorzystania terminologii w języku obcym w pracach pisemnych oraz w prezentacjach	JU01-P6S_UK	P6Z_UN
K_FIR1P_U10-1	Potrafi publicznie prezentować szczegółowe zagadnienia z zastosowaniem terminologii z zakresu finansów i rachunkowości w języku polskim i języku obcym.	P6S_UK JU01-P6S_UK	P6Z_UN
K_FIR1P_U11-1	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	JU01-P6S_UK	P6Z_UI
K_FIR1P_U12-1	Potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne sposoby i źródła, a w tym, w szczególności, w wybranym języku specjalności	P6S_UW	P6Z_UO
K_FIR1P_U13-1	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie wybranej specjalności, w języku polskim oraz wybranym języku obcym specjalności	P6S_UK JU01-P6S_UK	P6Z_UN
K_FIR1P_U14-1	Posiada umiejętność tworzenia użytkowych prac pisemnych w języku polskim i wybranym języku specjalności z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	P6S_UK	P6Z_UN
K_FIR1P_U15-1	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i wybranym języku specjalności, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł i technik przekazu	P6S_UW JU01-P6S_UK	P6Z_UN
K_FIR1P_U16-1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe	P6S_UO	P6Z_UU

	życie zwłaszcza w związku z ewolucją norm, zasad i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości		
K_FIR1P_U17-1	Jest przygotowany do aktywnej pracy grupowej w różnych rolach, szczególnie w rozwiązywaniu problemów z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_UU	P6Z_UO
Kompetencje społeczne (jest gotów do)			
K_FIR1P_K01-1	Ma świadomość potrzeby wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych w zakresie finansów i rachunkowości	P6S_KK	P6Z_KO
K_FIR1P_K02-1	Krytycznie ocenia informacje dotyczące zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości	P6S_KK	P6Z_KW P6Z_KP
K_FIR1P_K03-1	Potrafi określić hierarchię zadań, w szczególności w sytuacjach stresowych	P6S_KK	P6Z_KW P6Z_KP
K_FIR1P_K04-1	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodów związanych z finansami i rachunkowością	P6S_KR	P6Z_KO
K_FIR1P_K05-1	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne oraz uwarunkowania polityczne	P6S_KO	P6Z_KO
K_FIR1P_K06-1	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności korzystając z opinii ekspertów	P6S_KK	P6Z_KP
K_FIR1P_K07-1	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO	P6Z_KO

W macierzy kierunkowych efektów uczenia się stosowano następujące oznaczenia - kody:

1) dla efektu kierunkowego

K (pierwsza litera kodu) - kierunkowe efekty uczenia się

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (druga litera kodu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu uczenia się

2) dla oznaczeń charakterystyki poziomów PRK uzyskiwanych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (drugiego stopnia)

P - poziom PRK (6-7)

Z - charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego

W -wiedza:

T- teorie i zasady

Z – zjawiska i procesy

O – organizacja pracy

N – narzędzia i materiały

U – umiejętność

I - informacje

O - organizacja pracy

N – narzędzia i materiały

- U - uczenie się i rozwój zawodowy
K – Kompetencje społeczne
P – przestrzeganie reguł
W – współpraca
O – odpowiedzialność

3) dla oznaczeń charakterystyki drugiego stopnia poziomów PRK uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego – część główna:

P - poziom PRK (6-7)

S - charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W -wiedza:

G- głębia i zakres

K- kontekst

U – umiejętność

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O - organizacja pracy

U – uczenie się

K – Kompetencje społeczne

K – krytyczna ocena

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

3. Doskonalenie efektów uczenia się

Lp.	Numer i treść efektu uczenia się w brzmieniu po zmianie	Treść efektu uczenia się przed zmianą	Uwagi (charakter zmiany, uzasadnienie, skutki itp.)	Pierwszy rok akademicki wprowadzenia zmiany
1.	Brak	K_FIR1P_W03-3 Posiada wiedzę o relacjach między regulatorami systemu finansowego a jego uczestnikami	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
2.	Brak	K_FIR1P_W05-3 Zna motywy angażowania się podmiotów w obrót gospodarczy	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
3.	Brak	K_FIR1P_W07-2 Zna zasady kodeksów etycznych zawodów z zakresu finansów i rachunkowości	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
4.	Brak	K_FIR1P_W10-1 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu własności przemysłowej i prawa autorskiego	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
5.		K_FIR1P_W12-1	Z uwagi na zmianę	2019/2020

Lp.	Numer i treść efektu uczenia się w brzmieniu po zmianie	Treść efektu uczenia się przed zmianą	Uwagi (charakter zmiany, uzasadnienie, skutki itp.)	Pierwszy rok akademicki wprowadzenia zmiany
	Brak	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze wybranego języka specjalności i jego złożonej naturze zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności	treści programowych	
6.	Brak	K_FIR1P_W12-2 Ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów o charakterze publicystycznym i biznesowym w wybranym języku specjalności	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
7.	Brak	K_FIR1P_W13-1 Ma podstawową wiedzę z zakresu wybranych, ogólnie znanych wydarzeń społecznych, historycznych oraz dzieł literatury krajów rodzimych wybranego języka specjalności	Z uwagi na zmianę treści programowych	2019/2020
8.	K_FIR1P_U16-1 Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie zwłaszcza w związku z ewolucją norm, zasad i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości	K_FIR1P_K01-1 Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie zwłaszcza w związku z ewolucją norm, zasad i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości	Przeniesiono do kategorii umiejętności z uwagi na zmianę przepisów	2019/2020
9.	K_FIR1P_U17-1 Jest przygotowany do aktywnej pracy grupowej w różnych rolach, szczególnie w rozwiązywaniu problemów z zakresu finansów i rachunkowości	K_FIR1P_K02-1 Jest przygotowany do aktywnej pracy grupowej w różnych rolach, szczególnie w rozwiązywaniu problemów z zakresu finansów i rachunkowości	Przeniesiono do kategorii umiejętności z uwagi na zmianę przepisów	2019/2020
10.	K_FIR1P_K01-1 Ma świadomość potrzeby wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych w zakresie finansów i rachunkowości	Brak	Z uwagi na zmianę przepisów	2019/2020
11.	K_FIR1P_K02 Krytycznie ocenia informacje dotyczące zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości	Brak	Z uwagi na zmianę przepisów	2019/2020
12.	K_FIR1P_K06 Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności korzystając z opinii ekspertów	K_FIR1P_K06 Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności	Z uwagi na zmianę przepisów	2019/2020

III. Organizacja studiów

Wstęp

Program studiów dla kierunku *Finanse i rachunkowość* spełnia merytoryczne, formalne, jak i organizacyjne wymogi stawiane kształceniu, a w szczególności takie jak: standardy, wzorce, przepisy szczegółowe, uwarunkowania prawne, zawodowe, regionalne, społeczne, itp. – przez co możliwe jest osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie przez nich kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla kierunku o profilu praktycznym.

Efekty uczenia się zawarte są w załączniku nr 1: macierzy osiągania kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty i formy zajęć.

Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zawarte są odpowiednio w załącznikach nr 2 i 3, natomiast sylabusy stanowią załącznik nr 4 do niniejszego programu.

Na kierunku *Finanse i rachunkowość* dokonuje się oceny jakości kształcenia i weryfikacji efektów. Efekty uczenia się są osiąmane poprzez realizację treści kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w ramach poszczególnych przedmiotów i praktyk zawodowych.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych komponentów został określony w sylabusie każdego przedmiotu.

1. Studia stacjonarne

1.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia

Struktura rozmieszczenia poszczególnych przedmiotów w planie studiów umożliwia nabywanie kwalifikacji w ramach kierunku oraz osiąganie efektów uczenia się.

Dobór treści programowych w ramach poszczególnych przedmiotów:

- jest zgodny z przypisaną do kierunku dyscypliną wiodącą i dyscyplinami uzupełniającymi,
- jest zgodny z zakładami efektami uczenia się,
- uwzględnia aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem kierunku oraz uwzględnia potrzeby rynku pracy.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku, ich organizacja, w tym przewidywana liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały umieszczone w planie studiów stanowiącym załącznik nr 2.

1.1.1. Kluczowe treści kształcenia

Na kierunku *Finanse i rachunkowość* nauczane przedmioty podzielone są na grupy i wątki prowadzące do osiągnięcia efektów uczenia się, które prowadzą do nabycia kwalifikacji określonych dla kierunku:

1. przedmioty ogólnouczeniowe i podstawowe,
2. przedmioty kierunkowe,
3. grupy przedmiotów do wyboru, zwane specjalnościami:
 - księgowość i podatki w przedsiębiorstwie
 - płace i kadry,
 - menedżer projektów europejskich.

Załącznik nr 1 zawiera macierz efektów uczenia się w przyporządkowaniu do przedmiotów i zajęć, jako wykazu szczegółowego podziału treści.

Treści kształcenia związane z zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne realizowane są na zajęciach w ramach przedmiotów kierunkowych oraz w grupach przedmiotów do wyboru, zwanych specjalnościami. Studenci, począwszy od IV semestru dokonują wyboru jednej spośród trzech grup przedmiotów do wyboru.

Od drugiego semestru studenci rozpoczynają odbywanie praktyk studenckich, które trwają przez pięć kolejnych semestrów, przy czym semestry 2 i 3 dotyczą praktyki kierunkowej, a pozostałe praktyki grup przedmiotów do wyboru, zwanych specjalnościami. Szczegółowy opis praktyk zawarty jest w punkcie 3.

Język obcy realizowany jest na kierunku w wymiarze 120 godzin i 8 ECTS:

- a) semestr 2 – 30 godzin, 2 ECTS,
- b) semestr 3 – 30 godzin, 2 ECTS,
- c) semestr 4 – 30 godzin, 2 ECTS,
- d) semestr 5 – 30 godzin, 2 ECTS.

Zajęcia z wychowania fizycznego realizowane są w czasie drugiego i trzeciego semestru:

- a) semestr 2 – 30 godzin, 0 ECTS,
- b) semestr 3 – 30 godzin, 0 ECTS.

Zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie prowadzi się w sposób systemowo zorganizowany. Wspiera się studentów z indywidualną realizacją studiów poprzez uczelniany system internetowy (e-dziekanat) przez podawanie co najmniej planu pracy danych zajęć, modeli, przykładów rozwiązań, zadań na samokształcenie (zaliczenie), założeń i formatów do prac projektowych, sposobu weryfikacji danych i kryteriów oceniania oraz prac samodzielnych.

1.1.2. Metody i formy kształcenia

W realizacji programu uczenia się na kierunku *Finanse i rachunkowość* są wykorzystywane następujące metody kształcenia:

- metody podające (np. wykład, prezentacja multimedialna),
- metody problemowe (np. analiza tekstów z dyskusją, studia przypadków, gry symulacyjne, praca w grupach),
- metody praktyczne (np. projekty własne).

Dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku, ich organizacja, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Szczegółowe opracowanie w tym zakresie zawarte jest w sylabusach stanowiących załącznik nr 4. Do form kształcenia należy zaliczyć:

- wykłady,
- ćwiczenia,
- konwersatoria
- laboratoria,
- projekt dyplomowy
- praktyki zawodowe.

Zajęcia wykładowe służą głównie przekazywaniu i strukturyzacji wiedzy – prezentacji definicji, wyjaśnianiu pojęć i problemów. Opanowanie przez studenta treści wykładu oznacza osiągnięcie elementarnego celu kształcenia, jakim jest zapamiętanie wiadomości. Umiejętności te są doskonalone na ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoriach oraz w ramach pracy własnej studenta. Wykłady pogłębiają wiedzę kierunkową zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami studenta, który dokonał wyboru określonej specjalności. Prowadzone są zazwyczaj w formie konwersatoryjnej. W ten sposób dochodzi do aktywizacji udziału studentów w zajęciach dydaktycznych.

Na projektach dyplomowych student nabywa umiejętność wypowiedzi, korzystania z literatury, pozyskiwania informacji i przygotowywania zwartych opracowań pisemnych. Wiedzę i umiejętności praktyczne studenci zdobywają za pomocą praktyk zawodowych odbytych w trakcie studiów w różnych podmiotach gospodarczych.

Na ćwiczeniach, a w szczególności na laboratoriach, większy nacisk jest położony na metody problemowe i praktyczne oraz wykorzystywanie aktywizujących form prowadzenia zajęć. Należą do nich: dyskusja, praca w grupie, projekty indywidualne, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja referatów. Zajęcia ćwiczeniowe, laboratoryjne pozwalają na nawiązanie dwustronnej komunikacji ze studentami i dają możliwość oceny nie tylko stopnia zapamiętywania wiadomości, ale także ich rozumienia.

Liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form aktywizacji studentów umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przewidywana liczebność grup na poszczególnych zajęciach jest następująca:

1. grupy wykładowe – ograniczone pomieszczeniem,
2. grupy konwersatoryjne – do 40 osób,
3. grupy ćwiczeniowe – do 30 osób,
4. grupy ćwiczeniowe z języków obcych – do 20 osób,
5. grupy laboratoryjne – do 20 osób.

Zajęcia prowadzone są w warunkach właściwych do charakteru danych zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się. Preferowany jest charakter projektowy zajęć praktycznych, aby umożliwić bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów.

Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów są prowadzone w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów oraz w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej.

Zajęcia przedmiotów powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, prowadzone są przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.

Analiza minimalnych wymagań bazy i narzędzi dydaktycznych rozwinięta jest w punkcie 8.

1.1.3. Plan studiów

Plan studiów zawiera rozmieszczenie poszczególnych przedmiotów w czasie całego cyklu kształcenia, wraz ze szczegółowym rozliczeniem przypisanych do tych przedmiotów punktów ECTS, a także z planem zaliczeń semestralnych i egzaminów dla poszczególnych przedmiotów, jeśli podlegają osobnemu zaliczeniu. Przedmioty w planie studiów pogrupowane są w bloki:

1. blok przedmiotów ogólnouczelnianych i podstawowych,
2. blok przedmiotów kształcenia kierunkowego,
3. blok przedmiotów kształcenia w zakresie: Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie,
4. blok przedmiotów kształcenia w zakresie: Płace i kadry,
5. blok przedmiotów kształcenia w zakresie: Menedżer projektów europejskich.

Szczegółowe rozliczenie i plan studiów stanowi załącznik nr 2 do programu uczenia się.

1.2. Analiza formalna programu studiów a w tym planów studiów

1.2.1. Wskaźniki dotyczące wymagań, co do zawartości programów studiów wymaganych właściwą ustawą o szkolnictwie wyższym i rozporządzeniami wykonawczymi.

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Sp1	Sp2	Sp3
1	Forma studiów	STUDIA STACJO NARNE			
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (co najmniej 50%)		125	127	124
3	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (ponad 50%)		112	109	110
4	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co najmniej 30%)		75	75	75
5	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne; (nie mniej niż 5 pkt ECTS);		nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
6	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 1008g - 6 miesięcy praktyk)		1008	1008	1008
7	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 34 ECTS)		40	40	40
8	Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nie może być większa niż 50%)		nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
9	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60g)		60 g	60 g	60 g

1.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i dniach kształcenia

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów uczenia się określonych dla kierunku, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Największe obciążenie przypada na semestr 5. Nie mniej jednak, przy założeniu 15 tygodniowego semestru i 5-cio dniowego tygodnia, liczba godzin zajęć nie przekracza 34 tygodniowo przy 7 godzinach dziennie w najbardziej obciążonym semestrze.

Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie

LICZBA GODZIN	I ROK		II ROK		III ROK	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
liczba godzin zajęć w semestrze	255	465	480	465	510	473
Średnio na tydzień	17	31	32	31	34	31,5
Średnio dziennie	3,4	6,2	6,4	6,2	6,8	6,3

Plące i kadry

LICZBA GODZIN	I ROK		II ROK		III ROK	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
liczba godzin zajęć w semestrze	255	465	480	465	510	465
Średnio na tydzień	17	31	32	31	34	31,5
Średnio dziennie	3,4	6,2	6,4	6,2	6,8	6,3

Menedżer projektów europejskich

LICZBA GODZIN	I ROK		II ROK		III ROK	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
liczba godzin zajęć w semestrze	255	465	480	480	495	473
Średnio na tydzień	17	31	32	32	33	31,5
Średnio dziennie	3,4	6,2	6,4	6,4	6,6	6,3

2. Studia niestacjonarne

2.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia

Opis analogiczny do punktów 1.1.

2.2. Analiza formalna programu studiów

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Sp1	Sp2	Sp3
1	Forma studiów	STUDIA NIESTAC JONARN E			
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		65	64	66
3	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (ponad 50%)		112	109	110
4	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co najmniej 30%)		75	75	75
5	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne; (co najmniej 5 pkt ECTS);		nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Sp1	Sp2	Sp3
6	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 1008g - 6 miesięcy praktyk)		1008	1008	1008
7	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 34 ECTS)		40	40	40
8	Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nie może być większa niż 50%)		nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

2.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i wyznaczonych dniach (zjazdach) kształcenia

Przewiduje się, że zajęcia dla studiów niestacjonarnych prowadzone będą w ciągu, co najmniej 9 zjazdów na semestr. Plan zajęć przewiduje kształcenie w czasie piątku, soboty i niedzieli. W trakcie zjazdu przewiduje się maksymalnie 32 godziny zajęć. Największe obciążenie przypada na semestry 1, 4 i 5. Obciążenie nie przekracza jednak możliwości Uczelni i pojemności zjazdów.

Rozliczenie dla studiów o zwykłym czasie studiowania

Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie

	I rok		II rok		III rok	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
Liczba godzin zajęć w semestrze (bez praktyk)	151	141	150	159	186	159
Średnia liczba godzin na zjazd dla 9 zjazdów na semestr	17	16	17	18	21	18
Minimalna liczba zjazdów dla 32 godzin na zjazd	4,7	4,4	4,7	5	5,8	5

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku

Finanse i rachunkowość
obowiązuje od października 2019 roku

Place i kadry

	I rok		II rok		III rok	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
Liczba godzin zajęć w semestrze (bez praktyk)	151	141	150	159	186	159
Średnia liczba godzin na zjazd dla 9 zjazdów na semestr	17	16	17	18	21	18
Minimalna liczba zjazdów dla 32 godzin na zjazd	4,7	4,4	4,7	5	5,8	5

Menedżer projektów europejskich

	I rok		II rok		III rok	
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.
Liczba godzin zajęć w semestrze (bez praktyk)	151	141	150	168	177	159
Średnia liczba godzin na zjazd dla 9 zjazdów na semestr	17	16	17	19	20	18
Minimalna liczba zjazdów dla 32 godzin na zjazd	4,7	4,4	4,7	5,3	5,5	5

3. Praktyki zawodowe

Praktyka zawodowa jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku i jest odbywana zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Wałczu oraz Regulaminem Praktyk Studenckich w PWSZ w Wałczu.

3.1. Założenia praktyki

Łączny czas obowiązkowych praktyk studenckich dla studiów o profilu praktycznym realizowany jest w wymiarze nie mniejszym niż sześć miesięcy obliczeniowych, przez co należy rozumieć, co najmniej 108 godzin pracy praktykanta oraz 40 punktów ECTS. Zasadą jest, że rozliczanie czasu praktyki odbywa się godzinowo. Do czasu praktyki nie wlicza się okresów kiedy praktykant przebywa na zwolnieniu lekarskim. W łączny czas praktyk wlicza się czas prowadzonych w Zakładzie Pracy dla praktykanta instruktaży, szkoleń, narad i odpraw, jak również czas przerw na posiłki i odpoczynek w czasie pracy, właściwych dla stanowiska, na którym praktyka jest odbywana. Przy planowaniu praktyk uwzględnia się czas na czynności organizacyjne takie jak instruktaż i weryfikację efektów prowadzone przez opiekuna kierunkowego. Ten czas wliczany jest w pensum opiekuna kierunkowego, ale nie jest wliczany w czas praktyki odbywanej przez praktykanta.

W celu zapewnienia możliwości pełnego osiągnięcia efektów uczenia się, a także mając na uwadze zharmonizowanie praktyk z procesem kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość*, studenckie praktyki zawodowe odbywają się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w drugim, trzecim, czwartym, piątym i szóstym semestrze studiów. Na wniosek praktykanta, za zgodą kierunkowego opiekuna praktyk, praktykant może odbywać praktykę, w całości lub w części, w ramach swojej pracy zawodowej, o ile pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktykom.

W uzasadnionych przypadkach, na wniosek studenta, termin praktyk może być ustalony indywidualnie, w tym również w czasie wakacji, pod warunkiem, że nie zakłóci organizacji odbywania studiów. Praktyki są wówczas realizowane zgodnie z harmonogramem ustalonym z zakładem pracy, w powiązaniu ze udzieleniem studentowi prawa do indywidualnej organizacji studiów.

Praktyki prowadzone są w następujących formach:

- 1) programowe praktyki śródsemestralne/śródroczne;
- 2) praktyki przemienne w ramach kształcenia przemiennego;
- 3) programowe praktyki ciągłe;
- 4) praktyki dodatkowe – odbywane przez praktykantów dodatkowo, poza programem uczenia się.

Realizacja praktyk może łączyć różne ich formy. Praktyki mogą być realizowane w ramach akademickich programów wymiany zagranicznej, np. Erasmus+, a także w ramach innych programów i projektów obejmujących tę formę kształcenia. Praktyki, w szczególności, mogą być realizowane w ramach kształcenia przemiennego (studiów dualnych) na następujących zasadach:

- 1) Studia dualne są realizowane we współpracy z zakładem pracy zatrudniającym studenta, który to zakład zobowiązuje się do zapewnienia studentowi możliwości osiągnięcia wszystkich planowanych efektów uczenia się przypisanych praktykom, przy czym dopuszcza się uzupełnienie praktyki w innym zakładzie, jeśli nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się w zakładzie zatrudnienia studenta dualnego.
- 2) W programie praktyk studiów dualnych mogą uczestniczyć także osoby nie zatrudnione w danym zakładzie, o ile są zaakceptowane w tym zakładzie pracy w celu realizacji praktyk.
- 3) Program praktyk może być realizowany zarówno w sposób ciągły lub w wyznaczonych dniach w tygodniu.

Każde przyjęte rozwiązanie dla realizacji praktyk musi zapewnić osiągnięcie zakładanych programem studiów efektów uczenia się.

3.2. Efekty uczenia się praktyk

Efekty uczenia się praktyk są przypisane do kolejnych etapów praktyk opisanych w sylabusie do modułu. Odbycie praktyki musi być udokumentowane zgodnie z Regulaminem Praktyk Zawodowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu.

Weryfikacji wstępnej osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje zakładowy opiekun praktyk w oparciu o swoje obserwacje realizacji zadań oraz przestrzegania zasad pracy na stanowisku. Zaliczenia praktyki i końcowej weryfikacji dokonuje kierunkowy opiekun praktyk w oparciu o sprawozdanie z praktyki (dziennik) – dokument w którym praktykant odnotowuje czynności podejmowane w czasie praktyk wraz z ich rezultatami i czasem wykonania, poświadczony przez opiekuna zakładowego – oraz poświadczenie od opiekuna zakładowego o osiągnięciu efektów uczenia się wraz z jego opinią o przebiegu praktyki i praktykancie, a także w oparciu o przeprowadzone przez kierunkowego opiekuna praktyk konsultacje i monitoring.

3.3. Program praktyk

Łączny wymiar praktyk na opisywanym kierunku wynosi 40 ECTS. Praktyka trwa łącznie 1008 godzin (bez czasu instruktazu i ewaluacji), co odpowiada 6 miesiącom przeliczeniowym. Szczegółowy program praktyki dla kierunku zawarty jest w sylabusie praktyki (załącznik nr 4). Praktyka zawodowa *Finansów i rachunkowości* dzieli się na dwa główne bloki, tj. praktyka kierunkowa (etap I) oraz praktyka zawodowa w zakresie grup przedmiotów do wyboru, zwanych specjalnościami (etap II).

Celami ogólnymi praktyki w ramach kierunku są:

1. Przygotowanie do praktycznego wykonywania zawodu zgodnie z kwalifikacjami właściwymi dla *Finansów i rachunkowości* i specjalności opisanych zestawem efektów uczenia się dla danego kierunku;
2. Zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, wdrażanie do kreatywności zawodowej, rozwijanie przedsiębiorczości w zakresie zastosowań praktycznych w finansach i rachunkowości;
3. Poznawanie specyfiki środowiska zawodowego, w tym typowych problemów i sytuacji oraz sposobów rozwiązywania realnych problemów zawodowych i środowiskowych związanych z rutynowym działaniem komórek finansowo-księgowych zakładu pracy, a w szczególności:
 - poznanie oczekiwań potencjalnych przyszłych pracodawców względem pracowników;
 - doskonalenie umiejętności w zakresie finansów i rachunkowości;
 - wykorzystanie narzędzi informatycznych oraz technologii informacyjnych w rozwiązywaniu typowych problemów w obszarze finansów i rachunkowości,

4. Kształtowanie wysokiej kultury zawodowej i organizacji pracy zwłaszcza dla specyfiki stanowiska finansisty i księgowego;
5. Praktyczna weryfikacja oraz uzupełnienie wiedzy merytorycznej, rozwijanie i kształcenie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych i innych zdobytych w czasie studiów;
6. Kształtowanie twórczej i poszukującej postawy oraz wzmacnianie motywacji do pracy zawodowej oraz doskonalenia kompetencji zawodowych i osobistych;
7. Pozyskiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji potrzebnych do projektu dyplomowego w zakresie uzgodnionym z promotorem i zakładem pracy, w którym realizowana jest praktyka;
8. Zapewnienie warunków poznawania w praktyce zagadnień związanych z kierunkiem;
9. Poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji;
10. Poznanie warunków pracy na różnych stanowiskach;
11. Zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, wdrażanie do kreatywności zawodowej, rozwijanie przedsiębiorczości;
12. Zdobywanie umiejętności zarządzania własnym czasem i pracą;
13. Kształtowanie twórczej i poszukującej postawy oraz wzmacnianie motywacji do pracy zawodowej oraz doskonalenia kompetencji zawodowych i osobistych;
14. Przygotowanie do pełnienia różnych ról zawodowych, a w szczególności pracy w komórkach finansowo-księgowych, działach do spraw kadr i płac, działach podatkowych i w działach związanych z projektami europejskimi.

W ramach oferowanych grup przedmiotów do wyboru realizowane są dodatkowo następujące cele praktyk zawodowych studentów:

- 1) w zakresie: *Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie* – celem praktyk jest w pierwszej kolejności kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, utrwalenie i pogłębianie wiedzy oraz nabywanie kompetencji społecznych w zakresie zakresu funkcjonowania księgowości i podatków w przedsiębiorstwie, bez względu na przedmiot jego działalności, formę własności czy wielkość,
- 2) w zakresie: *Płace i kadry* – celem praktyk jest w pierwszej kolejności kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, utrwalenie i pogłębianie wiedzy oraz nabywanie kompetencji społecznych w zakresie funkcjonowania prawa pracy i

ubezpieczeń społecznych, dokumentacji pracowniczej, czasu pracy, ubezpieczeń w systemie płac, zastosowania narzędzi informatycznych, wynagradzania, rekrutacji i selekcji pracowników oraz planowania rozwoju zawodowego pracowników,

- 3) w zakresie: *Menedżer projektów europejskich* – celem praktyk jest w pierwszej kolejności kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, utrwalenie i pogłębianie wiedzy oraz nabywanie kompetencji społecznych w zakresie ewaluacji i kontroli projektów europejskich, aplikowaniu o środki europejskie, zarządzaniem i realizacją projektów europejskich.

Program praktyk zakłada realizację praktyk w pięciu semestrach:

1. Semestr 2, etap I, kierunkowy – 200 godzin, 8 punktów ECTS;
2. Semestr 3, etap I, kierunkowy – 200 godzin, 8 punktów ECTS;
3. Semestr 4, etap II, w zakresie przedmiotów do wyboru – 200 godzin, 8 punktów ECTS;
4. Semestr 5, etap II, w zakresie przedmiotów do wyboru – 200 godzin, 8 punktów ECTS;
5. Semestr 6, etap II, w zakresie przedmiotów do wyboru – 208 godzin, 8 punkty ECTS.

Odbycie każdego etapu praktyki jest poświadczane zaświadczeniem-potwierdzeniem odbycia praktyki oraz przeprowadzana jest weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się. Zaświadczenie wystawia zakład pracy, a oceny przebiegu praktyki i weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się dokonuje opiekun zakładowy.

3.4. Miejsca odbywania praktyki

Praktyki odbywają się w przedsiębiorstwach, instytucjach i organizacjach, które deklarują wolę i posiadają możliwość realizowania programu praktyki w sferze zapewniającej realizację celów i osiągnięcie efektów uczenia się, a szczególności: komórkach finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych przedsiębiorstw, bankach, towarzystwach ubezpieczeniowych, podmiotach sfery finansów publicznych (komórki finansowo-księgowe urzędów gminy, powiatu, szkolnictwa, służby zdrowia, przedsiębiorstw użyteczności publicznej).

Na wniosek praktykanta, za zgodą kierunkowego opiekuna praktyk, praktykant może odbywać praktykę, w całości lub w części, w ramach swojej pracy zawodowej, o ile pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktykom.

3.5. System kontroli i monitorowania odbywania praktyk oraz weryfikacja końcowa praktyk

Realizacja praktyki odbywa się pod nadzorem codziennym opiekuna zakładowego. Kontrola praktyk przez kierunkowego opiekuna odbywa się doraźnie w miejscu realizacji praktyki i jest poświadczona odpowiednim wpisem w dzienniku praktyk.

Monitorowanie praktyk przez kierunkowego opiekuna praktyk obejmuje: wizyty u praktykanta na stanowisku w zakładzie pracy;

- wywiad z zakładowym opiekunem praktyk, kierownictwem i pracownikami zakładu;
- analizę dokumentacji potwierdzającej odbywanie praktyki i weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest realizacja programu praktyk i osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach praktyk, określonych w programie (sylabusie do) praktyki. Zaliczenie praktyki odbywa się semestralnie i jest zaliczeniem na ocenę. W przypadku zaliczania osobnych części, ocenę końcową ustala się wg średniej ważonej z ocen za poszczególne części i przydzielonych tym częściom punktów ECTS.

Zaliczenia praktyki na kolejnych etapach dokonuje opiekun kierunkowy na podstawie analizy dokumentacji przebiegu praktyki (sprawozdania praktykanta) i weryfikacji osiągnięć złożonej w stosownym terminie, przy czym:

- ocenę pozytywną i zaliczenie otrzymuje student który:
 - a) odbędzie instruktaż (konsultacje z opiekunem kierunkowym wyznaczonym przez Uczelnię, mające na celu zapoznanie studenta z harmonogramem praktyk oraz szczegółowym zakresem zadań do wykonania);
 - b) odbędzie przewidziane praktyki danego etapu zgodnie z harmonogramem praktyk (treści kształcenia);
 - c) złoży odpowiednio wypełnione sprawozdanie (dziennik) praktyk;
 - d) przedstawi sprawozdanie końcowe zawierające wnioski z poczynionych obserwacji;

e) uzyska pozytywną opinię zakładowego opiekuna praktyk oraz potwierdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się na etapie na poziomie co najmniej zadowalającym;

- ocenę negatywną otrzymuje student który nie spełnił któregokolwiek z warunków wymienionych powyżej. W takim przypadku studentowi przysługuje zaliczenie poprawkowe lub komisyjne na zasadach ujętych w regulaminie studiów;
- wysokość oceny ustala się wg. poniższych kryteriów:

2,0	3,0	4,0	5,0
W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. a - e) student nie wykonuje zadań mu powierzonych lub wykonuje je w stopniu niezadowalającym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest niedostateczna lub niezadowalająca	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. a - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu zadowalającym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest dostateczna choć ograniczona	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. a - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu satysfakcjonującym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest satysfakcjonująca choć ciągle limitowana	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. a - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu satysfakcjonującym, w szerokim zakresie, wykazuje inicjatywę własną, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest ponadprzeciętna choć ciągle występują aspekty wymagające dalszej pracy

Dokumentacja praktyki obejmuje poświadczenie opiekuna zakładowego osiągnięcia przez praktykanta efektów uczenia się przypisanych praktyce na danym etapie lub części oraz sprawozdanie praktykanta z przebiegu praktyki poświadczone przez opiekuna zakładowego.

Poświadczenie opiekuna zakładowego osiągnięcia przez praktykanta efektów uczenia się jest dokumentem, który w części merytorycznej przygotowuje kierunkowy opiekun praktyki na dany etap (część) praktyki dla konkretnego praktykanta, a w którym zakładowy opiekun wskazuje czy i na jakim poziomie, poszczególne efekty przypisane do danego etapu (części) praktyk zostały osiągnięte przez praktykanta. Dokument ten zawiera, ponadto, opinię opisową

zakładowego opiekuna praktyk o praktykancie jako pracowniku, jego znajomości zagadnień zawodowych, organizacyjnych, wykazywanej przez niego przedsiębiorczości, samodzielności i przydatności zawodowej, o napotkanych problemach oraz wnioski dotyczące praktykanta i praktyki.

W sprawozdaniu praktykant umieszcza chronologiczny opis kolejnych okresów pracy, na kolejnych stanowiskach osobno, oraz realizację poszczególnych zadań lub czynności, a także czas poświęcony na ich wykonanie. Praktykant sporządza także syntetyczne podsumowanie praktyki, w którym zamieszcza krótki podsumowujący opis realizowanych zadań na poszczególnych stanowiskach w kontekście ich przydatności zawodowej, ocenę poziomu realizacji zadań, opinię o organizacji praktyki, opis napotkanych problemów, dobre praktyki oraz inne wnioski dotyczące praktyk.

3.6. Zasady zaliczania praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego studenta

Nie dotyczy

3.7. Zasady uznawania praktyk odbywanych w ramach zagranicznych programów mobilnościowych i innych programów

Przenoszenie (transfer) osiągnięć studentów Uczelni odbywających praktyki zawodowe w instytucjach za granicą, w ramach europejskich (np.: Erasmus+) lub innych międzynarodowych programów (np.: Joint Programmes) oraz w ramach innych programów prowadzonych przez Uczelnię, które dotyczą odbywania praktyk, a także przenoszenie osiągnięć studentów zagranicznych uczelni realizujących swoje praktyki w ramach wymienionych programów wymiany międzynarodowej na Uczelni regulowane są regulaminem studiów oraz szczegółowymi „zasadami zaliczania i przenoszenia osiągnięć studentów w międzynarodowych programach dotyczących mobilności” (mobilnościowych) oraz przez szczegółowe warunki ustalone w umowach programów/projektów prowadzonych przez Uczelnię, które dotyczą organizacji praktyk.

Co do zasady, transfer osiągnięć w zakresie praktyk zawodowych możliwy jest w stosunku do części praktyki, w ramach której nastąpiła pozytywna i udokumentowana

weryfikacja osiągnięcia zakładanych programem studiów efektów uczenia się, przypisywanych praktykom programowym. Inne osiągnięcia, traktowane są jako poza programowe i nie są uwzględniane przy ocenie końcowej praktyki oraz studiów. Osiągnięcia praktyki poza programowej podlegają wpisowi do suplementu do dyplomu.

Dopuszcza się zaliczanie części praktyki realizowanej w ramach programów mobilnościowych lub realizowanej poza regularnym programem studiów, np. w sytuacji, gdy w takim programie nie było przewidywane lub możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się lub wykonania wszystkich zadań wymaganych regularnym programem studiów dla kierunku *Finanse i rachunkowość*. W takiej sytuacji, w porozumieniu student-uczelnia o programie praktyki innej niż programowa, deklaruje się jako część tejże praktyki będzie uznawana za zgodną z programem praktyki przewidzianej w programie studiów kierunku. Praktykę taką definiuje się jako częściowo ekwiwalentną.

4. Kierunkowy system weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

4.1. Weryfikacja i ocenianie formujące i sumujące

System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych.

Procedury weryfikacji osiągniętych przez studentów kierunku efektów uczenia się obejmują:

1. Sprecyzowanie wymogów dotyczących form i kryteriów weryfikacji osiągania efektów uczenia się uwzględniających, między innymi:
 - a) system zapewniający weryfikowanie efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych obejmujący: przypisanie efektów kierunkowych do poszczególnych przedmiotów/komponentów w macierzy, uwidocznienie form zaliczeń końcowych w planie studiów, szczegółowy opis sposobu weryfikacji bieżącej, okresowej i końcowej w sylabusach,

- b) system ewaluacji studentów zawierający wystandardyzowane wymagania oraz zapewniający przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, zawarty w sylabusach,
 - c) system gromadzenia i przechowywania prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i innych prac dokumentujących osiągnięcia efektów uczenia się i stanowiących podstawę ewaluacji.
2. Zasady dyplomowania uwzględniające zakres tematyczny, sposób przeprowadzenia i zasady oceniania w ramach egzaminu dyplomowego.
 3. Zasady uzyskiwania efektów w realizacji praktyk zawodowych w zakresie:
 - a) monitorowania przebiegu praktyk, w tym ich korelacji z kierunkiem studiów,
 - b) właściwej organizacji praktyk zharmonizowanej z procesem kształcenia,
 - c) systemu kontroli praktyk i ich zaliczania,
 - d) wspólnej oceny osiągnięcia efektów praktyk dokonywanej przez przedstawicieli uczelni, pracodawców i jej interesariuszy zewnętrznych.

Plan zaliczeń i egzaminów w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów został zawarty w planie studiów. Przedmiotowe efekty uczenia się oraz ich przyporządkowanie do poszczególnych treści zaliczeniowych i egzaminacyjnych są ujęte natomiast w sylabusach do poszczególnych przedmiotów. Macierz osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotów stanowi załącznik nr 1.

Sylabusy definiują także szczegółowe formy, terminy, warunki i kryteria weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w postaci tabeli ukazującej zbiorcze zestawienie form weryfikacji i ewaluacji przedmiotowych efektów uczenia się, kryteriów oceny osiągnięcia tych efektów oraz form i warunków zaliczenia w poszczególnych formach kształcenia.

Do form weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zalicza się:

- w zakresie form formujących: aktywność, dyskusja, obserwacje, przedmiotowe prace na zaliczenie, prace praktyczne w trakcie ćwiczeń, kolokwia ustne i pisemne,
- w zakresie form sumujących: egzamin ustny lub pisemny, zaliczenie na ocenę ustne lub pisemne, projekt, kolokwium ustne lub pisemne,

- inne wybrane formy weryfikacji: ocena zadań wykonanych w trakcie pracy, aktywność na zajęciach, praca samokształceniowa – zadanie do samodzielnego opracowania.

Nauczyciele akademicki prowadzący poszczególne przedmioty są zobowiązani do opracowania, aktualizacji sylabusów do poszczególnych przedmiotów, a także do semestralnego potwierdzenia weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach przedmiotu.

Ponadto w ramach rozliczania osiągnięcia efektów uczenia się w procesie zaliczania i egzaminowania studentów sporządza się zestaw pytań na egzamin dyplomowy wraz ze wskazaniem i rozliczeniem osiągnięcia efektów przypisanych do egzaminu dyplomowego.

Stosowane w ramach systemu rozliczania efektów uczenia się metody sprawdzania i oceniania są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia. Ponadto system sprawdzania i oceniania efektów uczenia się jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów.

4.2. Egzamin dyplomowy i projekt dyplomowy

Projekt dyplomowy na kierunku *Finanse i rachunkowość* stanowi samodzielne opracowanie określonego zagadnienia praktycznego, prezentujące poziom wiedzy i umiejętności studenta, a także stanowiące dowód jego kompetencji społecznych, w zakresie związanym z kierunkiem *Finanse i rachunkowość*. Projekt dyplomowy powinien mieć charakter:

- 1) badawczy (np. rozwiązanie problemu praktycznego, badania empiryczne w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, podmiotach sektora publicznego oparte na aktualnie zebranych danych);
- 2) analityczno-porównawczy (np. w formie omówienia, usystematyzowania i opatrzenia wnioskami oraz komentarzami materiału teoretycznego – przepisy prawne, strategie,

konceptje, itp., w odniesieniu do danej sytuacji aktualnej lub mogącej wystąpić w rzeczywistości);

- 3) projektowy lub projekcyjny (np. projekt dokumentacji, projekt organizacji rachunkowości, projekt rozwiązań w zakresie różnych aspektów funkcjonowania rachunkowości, projekt systemu zarządzania finansami);
- 4) aplikacyjny (projekt rozwiązania i propozycja jego wdrożenia u konkretnego adresata).

Projekt dyplomowy powinien dotyczyć wybranego, wąskiego zakresu, z wyraźnym ukierunkowaniem zawodowym. Mniejszą uwagę przykładą się do formułowania problemów teoretycznych oraz prowadzenia dyskusji. Za projekt dyplomowy może zostać uznany udział w pracy zbiorowej, powstałej w ramach realizacji projektu badawczego (w tym również z partnerem Uczelni), praktyki zawodowej lub w ramach studenckiego ruchu naukowego, jeżeli indywidualny wkład studenta w przygotowanie tej pracy jest możliwy do ustalenia, a tryb i zakres tej części pracy wyczerpuje definicję pracy dyplomowej i spełnia standardy jej opracowywania.

Obszar tematyczny projektu powinien mieścić się w dyscyplinie objętej kierunkiem studiów – ekonomia i finanse. W projekcie dyplomowym student powinien także wykazać się podstawową znajomością literatury badanego obszaru i umiejętnością zastosowania narzędzi analitycznych lub projektowych w praktyce. Temat projektu dyplomowego powinien być uzgodniony i zatwierdzony przez promotora w terminie zapewniającym jego zatwierdzenie, w trybie przewidzianym w regulaminie studiów. Przy ustalaniu tematu projektu dyplomowego bierze się pod uwagę zainteresowania studenta oraz plan badawczy i rozwojowy kierunku *Finanse i rachunkowość*. Przy ustalaniu tematów projektów dyplomowych uwzględniane są w pierwszej kolejności potrzeby partnera studiów dualnych oraz propozycje interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Uwzględnia się też aktualne trendy i potrzeby w zakresie *zarządzanie*, zgłaszane przez lokalne instytucje i przedsiębiorstwa.

Projekt dyplomowy musi zawierać tytuł, streszczenie w języku polskim i angielskim oraz zestaw słów kluczowych w języku polskim i angielskim. Projekt dyplomowy powinien zawierać wyraźnie wydzieloną część, która stanowi wkład własny przygotowującego ją

studenta. Bibliografia powinna zawierać wszystkie pozycje, z których autor korzystał przy tworzeniu projektu. Zaleca się wykorzystywać najnowsze wydania każdej z publikacji. Każdy projekt musi zawierać wyraźnie postawiony cel. Tekst projektu dyplomowego musi być spójny merytorycznie. Kolejne kwestie, wątki powinny wyraźnie wiązać się ze sobą. W zakończeniu należy podsumować dokonania, wskazując jednoznacznie osiągnięcie zakładanego celu, podając wnioski i podkreślając najważniejsze elementy.

W przypadku, gdy student studiuje na kilku specjalnościach, kierunku, wykonuje projekt dyplomowy w zakresie każdej z nich. Wykonanie pojedynczego projektu dyplomowego w miejsce dwóch oddzielnych, jest możliwe w trybie przewidzianym w regulaminie studiów, jeżeli temat pracy obejmuje zakresem problematykę obu specjalności. Studentowi przysługuje wybór promotora projektu dyplomowego, spośród wyznaczonych osób. Student ma prawo dokonać zmiany kierującego projektem dyplomowym na zasadach określonych w regulaminie studiów. Promotorowi wyznacza się zgodnie z regulaminem studiów spośród specjalistów w zakresie dziedzin i dyscyplin właściwych recenzentów dla kierunku *Finanse i rachunkowość*.

Student ma prawo przed egzaminem zapoznać się z recenzją, aby w czasie obrony mógł odpowiedzieć na zgłoszone przez recenzenta zastrzeżenia. Ocenę projektu dyplomowego ustala się w czasie egzaminu dyplomowego, jako średnią arytmetyczną ocen promotora i recenzenta. Jeśli jedna z ocen projektu jest niedostateczna, decyzję o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego podejmuje Rektor, po zasięgnięciu opinii drugiego recenzenta.

Egzamin dyplomowy jest formą weryfikacji końcowej kształcenia: sumującym, ustnym i komisyjnym. Stanowi formę sprawdzenia stopnia opanowania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych dla kierunku w zakresie objętym egzaminem.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych programem studiów oraz uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w programie studiów.

Egzamin jest organizowany i odbywa się w formie i terminie zgodnie z regulaminem studiów. Na wniosek studenta, w uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza wobec osoby niepełnosprawnej w zakresie werbalizacji, dopuszcza się inną formę egzaminu.

Skład komisji określa regulamin studiów. Ocena otwartego egzaminu dyplomowego dokonywana jest w części niejawniej posiedzenia komisji, z udziałem tylko jej członków oraz osób wymienionych w regulaminie studiów.

Zestaw pytań na egzamin przygotowujący jest w liczbie zapewniającej wyczerpanie obszaru merytorycznego i jest taki sam dla każdego studenta kierunku. Zestawy pytań zatwierdzane są na posiedzeniu Kierunkowej Rady Programowej w trybie określonym w regulaminie studiów. Zatwierdzone zestawy pytań ogłaszane są do publicznej wiadomości studentów na stronie internetowej Uczelni i na tablicach informacyjnych działu właściwego ds. organizacji kształcenia w semestrze, w którym będzie przeprowadzony egzamin dyplomowy, w przyjętym w Uczelni terminie.

Przebieg egzaminu, weryfikację i ewaluację poszczególnych części, całości i studiów opisuje regulamin studiów.

5. Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia

Doskonalenie programów uczenia się oraz zapewnianie jakości kształcenia jest elementem uczelnianego Wewnętrznego System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) i podlega regulaminowi WSZJK.

Za prowadzenia działań w tym zakresie odpowiadają bezpośrednio:

- nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości kształcenia w ramach tych zajęć,
- nauczyciele-koordynatorzy nadzorujący i koordynujący poszczególne przedmioty w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości kształcenia w ramach tych przedmiotów,
- przewodniczący kierunkowej rady programowej w zakresie koordynowania działań jakościowych i weryfikacji efektów na poziomie kierunku,
- kierunkowa rada programowa z zakresu okresowych przeglądów programu uczenia się i jego doskonalenia.

Zakres działania w ramach WSZJK obejmuje w szczególności:

- okresowe przeglądy programu uczenia się dla ich doskonalenia,
- ocenę prawidłowości i jakości realizacji procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,

- analizę warunków i trybu rekrutacji na studia na kierunku,
- zbieranie i wykorzystywanie opinii interesariuszy zewnętrznych i pracodawców do tworzenia i doskonalenia programów uczenia się,
- opracowywanie, stosowanie i wdrażanie procedur weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się,
- analizę procesu realizacji praktyk studenckich z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych efektów,
- analizę poziomu kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz ich przydatności do prowadzenia zajęć,
- ocenę prawidłowości i efektywności organizowania procesu dydaktycznego przez nauczycieli akademickich.

Działania w zakresie doskonalenia programów uczenia się, w tym opracowywanie, stosowanie i wdrażanie procedur weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, dokonywane są na podstawie analizy dokumentacji programu uczenia się i dokumentacji weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz ewaluacji osiągnięć studentów pozyskanych od nauczycieli akademickich.

W procesie definiowania/redefiniowania efektów uczenia się uczestniczą interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni, w tym także studenci kierunku.

Do tworzenia i doskonalenia programów uczenia się, w tym do formułowania wniosków w zakresie realizowanych efektów uczenia się, wykorzystywane są opinie przedstawicieli podmiotów gospodarczych i instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Opinie te pozyskiwane są w formie ankiet skierowanych do pracodawców przyjmujących studentów na praktyki lub do wspólnych projektów oraz do pracodawców zatrudniających absolwentów uczelni.

Istotnym elementem systemu doskonalenia programów uczenia się i zapewnienia jakości kształcenia są prowadzone systematycznie ankietyzacje studentów i hospitacje zajęć dydaktycznych.

Ankieta służy poznaniu opinii studentów na temat zajęć dydaktycznych oraz prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich, a także ocenie programów uczenia się.

6. Kierunkowy system potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Celem potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów jest ułatwienie osobom posiadającym doświadczenie zawodowe lub kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK dostępu do uprawnionych studiów wyższych prowadzonych przez Uczelnię, poprzez uznanie rzeczywistych kwalifikacji tych osób na poziomie 6 PRK osiągniętych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w oparciu o efekty uczenia się określone w programie studiów przypisane do przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się. Listę przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się, przygotowuje kierunkowa rada programowa wraz z kryteriami i formami potwierdzania efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów.

W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi na studia nie więcej niż 50% punktów ECTS, przypisanych do programu studiów.

Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje Kierunkowa Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się, powoływana każdorazowo przez Rektora dla przeprowadzenia procedury weryfikacji w zakresie każdego z przedmiotów, o potwierdzenie których kandydat się ubiega.

Kandydat składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, co stanowi formalną podstawę rozpoczęcia procedury potwierdzania efektów uczenia się. Wnioski składa się odrębnie dla każdego przedmiotu. Do wniosku/ów dołącza się dokumentację, która powinna wskazywać na zbieżność efektów uczenia się z efektami uczenia się zawartymi w programie studiów kierunku i zakresem tematycznym przedmiotu, o zaliczenie których ubiega się kandydat.

Potwierdzanie efektów uczenia się dla kandydata w ramach danego przedmiotu następuje wyłącznie w przypadku ich pozytywnego zweryfikowania w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego przedmiotu (zajęć). Potwierdzanie może odbywać się na podstawie uznanych międzynarodowych, krajowych lub branżowych certyfikatów, świadectw, zaświadczeń, itd. a także w ramach bezpośrednich aktywnych form weryfikacji, określonych przez komisję, takich jak: egzamin teoretyczny lub praktyczny, ustny lub pisemny, sprawdzian, zadania, projekt, ćwiczenia laboratoryjne lub warsztatowe itp.

Wybrany sposób i formy weryfikacji muszą być adekwatne do rodzaju efektów uczenia się podlegających weryfikacji i zapewniać obiektywność oceny.

7. Wytyczne co do wymaganych kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia

Przewiduje się, że posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *Finanse i rachunkowość* są adekwatne do realizowanego programu, zgodne z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane, a także z efektami uczenia się oraz treściami tych zajęć.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne prowadzone są przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.

Przewiduje się także, iż doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, a także innych osób prowadzących zajęcia są na tyle kompleksowe i różnorodne w powiązaniu z zakładanymi efektami uczenia się oraz odpowiadającymi im treściami programowymi, że zapewniają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

8. Wymagana obudowa dydaktyczna i infrastruktura

Baza dydaktyczna zapewnia pełną realizację zajęć dydaktycznych, zwłaszcza w sferze zajęć praktycznych związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, a także umożliwia komunikację z nauczycielami akademickimi.

Baza i środki do pracy dydaktycznej dla kierunku dla typowych liczebności grup studentów (20-40) obejmuje:

- 1) sale wykładowe z zamontowanymi na stałe rzutnikami multimedialnymi i ekranami,
- 2) sala audytoryjna z nagłośnieniem, ekranem i rzutnikiem,
- 3) sale informatyczne (infrastruktura sieciowa umożliwiająca podłączenie komputerów do sieci teleinformatycznej, aktywne urządzenia sieciowe (switche, routery, telefony VoIP, urządzenia wielofunkcyjne), oprogramowanie specjalistyczne: Symfonia FK, Symfonia Kadry i Płace, Symfonia Mała Księgowość – wersje edukacyjne, Program Płatnik,
- 4) sala gimnastyki korekcyjnej, hala sportowa i boiska sportowe,

- 5) Biblioteka Główna PWSZ w Wałczu, wyposażona w niezbędny sprzęt i akcesoria związane z jej funkcjonowaniem. Czytelnia wyposażona w 8 stanowisk czytelniczych oraz 4 stanowiska komputerowe ze stałym dostępem do Internetu.

Uczelnia podpisała porozumienia o dostępie do zasobów bibliotecznych z następującym bibliotekami:

- Biblioteką Powiatową w Wałczu,
- Biblioteką Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie,
- Biblioteką Główną Politechniki Koszalińskiej.

Zajęcia z wychowania fizycznego mogą odbywać się w obiektach COS OPO BUKOWINA.

9. Wytyczne do współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Ze względu na specyfikę kierunku i jego orientację na zastosowania praktyczne finansów i rachunkowości, niezbędne jest utrzymywanie bliskich kontaktów z otoczeniem zewnętrznym, przedsiębiorstwami, instytucjami i innymi organizacjami. Szczególnie zalecane jest prowadzenie studiów w ramach kształcenia przemiennego w porozumieniu z organizacjami zainteresowanymi zatrudnianiem absolwentów.

Współpraca powinna przejawiać się co najmniej na potrzeby organizowania praktyk studenckich, staży, projektów wspólnych, dedykowanych prac dyplomowych, realizacji studiów dualnych, pozyskiwania nauczycieli z doświadczeniem zawodowym doprowadzenia zajęć praktycznych, udziału przedstawicieli partnerów w kierunkowej radzie programowej oraz prowadzenie szerokiej akcji na rzecz zwiększania rozpoznawalności kierunku *Finanse i Rachunkowość* na rynku pracy jako źródła kwalifikowanych pracowników z wykształceniem wyższym.

Zalecane jest, aby Kierunkowa Rada Programowa bezpośrednio organizowała współpracę z otoczeniem gospodarczym, realizując następujące zadania szczegółowe:

1. nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami w sprawie zapewnienia miejsc praktyk i/lub tworzenia możliwości urozmaicenia kształcenia praktycznego;

2. dbanie, aby opinie interesariuszy były uwzględniane w procesie doskonalenia programu uczenia się na danym kierunku studiów; w tym jego celów, efektów oraz perspektyw rozwoju;
3. gromadzenie i analizowanie informacji pozyskiwanych od partnerów i potencjalnych pracodawców Finanse i Rachunkowość oraz wykorzystywanie wniosków tych analiz do doskonalenia kierunkowych i modułowych efektów uczenia się aby pełniej uwzględniały oczekiwania rynku pracy oraz wymagania organizacji zawodowych determinujące uzyskiwanie kwalifikacji do wykonywania zawodu właściwego dla kierunku;
4. dbanie, aby pozyskiwać kadrę dydaktyczną posiadającą praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią wyższą, aby doświadczenia te były wykorzystywane adekwatnie do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się.

Zalecane jest, aby kierunkowy opiekun praktyk wraz z Uczelnianym Koordynatorem ds. praktyk i współpracy z pracodawcami zbierał opinie pracodawców na temat potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego w celu ich wykorzystania do tworzenia i doskonalenia programu studiów.

10. Wytyczne w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia

W ramach kierunku *Finanse i rachunkowość* prowadzi się następujące działania dla studentów zagranicznych i własnych:

1. Organizowanie procesu kształcenia dla umożliwienia i wsparcia akademickiej wymiany międzynarodowej poprzez:
 - a) umieszczenie kodów ISCD na planach studiów i sylabusach,
 - b) umieszczenie opisów pozycji w sylabusach w języku angielskim,
 - c) utrzymanie oferty programowej w językach obcych w celu zwiększenia atrakcyjności kierunku na akademickiej arenie międzynarodowej,
 - d) aranżowanie wizyt zagranicznej kadry dydaktycznej w zakresie dyscyplin nauki oraz zagranicznych specjalistów w zakresie doświadczenie zawodowego właściwych dla kształcenia dla kierunku, celem kształcenia studentów kadry,
 - e) ustalenie indywidualnych programów uczenia się dla studentów goszczonych i wyjeżdżających,

- f) organizowanie merytorycznej i organizacyjnej pomocy nauczycieli – mentorów dla studentów zagranicznych studiujących na kierunku,
 - g) pomoc indywidualnym kandydatom do mobilności w poszukiwaniu uczelni partnerskiej lub miejsca praktyki, komunikacji z uczelniami partnerskimi i uczelniami partnerskimi pracodawcami przyjmującymi na praktykę oraz w przygotowaniu dokumentacji,
 - h) prowadzenie ciągłego monitoringu programu studiów w celu bieżącego potwierdzenia jego zgodności z potrzebami międzynarodowego rynku pracy i europejskimi standardami kształcenia.
2. Konsekwentne realizowanie polityki zapewnienia równych szans studiowania osobom reprezentującym wszystkie narodowości, środowiska, kultury, rasy czy religie, bez względu na ich płeć, pochodzenie etniczne, czy stan zamożności oraz utrwalanie polityki bezstronności i tolerancji, a także przeciwdziałanie na jakimkolwiek tle,
3. Prowadzenie intensywnej i zrównoważonej mobilności studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach dostępnych programów mobilnościowych na następujących zasadach
- a) studenci mogą odbywać studia lub praktyki według programu uczenia się określonego w porozumieniach o mobilności, w których ustala się zakres kształcenia i zaliczenia oraz ekwiwalentność okresu mobilności,
 - b) studenci uczestniczący w programach mobilnościowych mają prawo do przeniesienia osiągnięć uzyskanych w trakcie trwania tego okresu, na przyjętych na Uczelni zasadach, przy czym zaliczone za granicą moduły lub ich zestawy uznaje się za w pełni w stosunku do zestawu modułów przewidzianego właściwym programem uczenia się obowiązującym dla kierunku lub za częściowo ekwiwalentne i wymagające uzupełnienia różnic programowych,
 - c) po zakończeniu okresu studiów w uczelni student mobilny otrzymuje *Wykaz Zaliczeń (Transcript of Record, TR)*, w którym wpisuje się wszystkie osiągnięcia i oceny studenta mobilnego wraz z ekwiwalentnymi ocenami w skali ECTS w języku angielskim według następującego systemu:

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku
Finanse i rachunkowość
obowiązuje od października 2019 roku

Ocena słownie w języku poskim	Ocena ECTS	Procentowy udział w grupie studentów osiągających daną ocenę w rozkładzie normalnym	Ekwiwalent w języku angielskim
bardzo dobry	A	10	Excellent
dobry plus	B	25	Very good
dobry	C	30	Good
dostateczny plus	D	25	Satisfactory
dostateczny	E	10	Pass
niedostateczny	F (FX)		Fail

4. Konsekwentne realizowanie polityki językowej uczelni, a w szczególności:
 - a) umieszczenie streszczeń w języku angielskim w pracach dyplomowych,
 - b) motywowanie studentów do uczenia się nowych języków obcych oraz przyczynianie się do kształtowania takich umiejętności, które uczynią z nich autonomicznych i samodzielnych uczestników procesu kształcenia językowego
 - c) umieszczanie węzłowych informacji o Uczelni i jej działalności w języku angielskim innych na uczelnianych stronach internetowych,
 - d) wymagane, aby nauczyciele akademicki znali i byli w stanie użyć podstawowej terminologii specjalistycznej w języku angielskim właściwej dla prowadzonych zajęć,
 - e) zaliczanie do osiągnięć osobistych ukończenie przez nich kursów językowych, realizowanych w czasie mobilności lub w czasie studiów oraz przypisywanie tym kursom liczby ECTS nawet, gdy nauka danego języka nie jest bezpośrednio związana z kierunkiem studiów i nie prowadzi do pełnego opanowania języka na przewidzianym programami uczenia się poziomie,
 - f) umożliwienie studentom bezpłatnego udziału w programowych zajęciach z praktycznej nauki wybranego języka obcego na innych kierunkach studiów
5. Rozwijanie współpracy zagranicznej w ramach kierunku, w tym:
 - e) poszukiwanie uczelni partnerskich w zakresie finansów i rachunkowości oraz nauk pokrewnych, zwłaszcza skłonnych podjąć współpracę nad wspólnymi studiami (łącznymi lub w części),
 - f) poszukiwanie zagranicznych partnerów biznesowych oraz spośród instytucji i organizacji zagranicznych oferujących odpowiednie warunki odbywania praktyk oraz skłonnych partycypować w rozwoju kierunku,
 - g) podejmowanie współpracy z partnerami zagranicznymi, prowadzącej do udziału w konsorcjach oraz prowadzenia wspólnych projektów edukacyjnych

11. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia

Wsparcie kształcenia to działania mające na celu dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej studenta tak, aby zagwarantować mu pełny dostęp do nauki i wywiązywania się z obowiązków studenckich.

W zakresie zapewnienia studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia obowiązują następujące wytyczne:

1. Zapewnia się organizacyjne warunki i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych, kolokwium, egzaminów i zaliczeń w taki sposób, aby uwzględnić znane potrzeby wynikające z warunków psychofizycznych i możliwości studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowuje się stanowiska w informatycznych laboratoriach uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, w ramach możliwości technicznych i technologicznych oraz finansowych Uczelni.
2. Student niepełnosprawny w uzasadnionych przypadkach może wykonywać notatki w formie alternatywnej, w szczególności poprzez nagrywanie, robienie zdjęć, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki, w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia.
3. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mają prawo do: wydłużenia czasu egzaminów, maksymalnie o 50%, zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie, przesunięcia terminu egzaminów lub zaliczeń.
4. Studentom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, Rektor przydziela opiekuna dydaktycznego spośród pracowników dydaktycznych zatrudnionych w instytucie odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku studiów, na którym studiuje osoba niepełnosprawna.

5. Zakup pomocy ułatwiających lub umożliwiających naukę, w tym między innymi: programów komputerowych i książek do biblioteki w wersji uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych.
6. Dofinansowanie realizacji lektoratów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a w wyjątkowych przypadkach prowadzenie dla studentów niepełnosprawnego indywidualnego lektoratu języka obcego;
7. Organizowanie dodatkowych, uzupełniających lub wyrównawczych zajęć dydaktycznych dostosowanych do potrzeb studentów niepełnosprawnych w ramach konsultacji osobistych lub zdalnych.

12. Wytyczne do kryteriów rekrutacji kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku studiów

Wstęp na studia do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu odbywa się poprzez rekrutację lub potwierdzanie efektów uczenia się lub przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Rekrutacja jest prowadzona na podstawie regulaminu w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów pierwszego i drugiego stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia na kierunek *Finanse i rachunkowość* zobowiązani są zarejestrować się poprzez uczelniany elektroniczny system rekrutacji oraz złożyć dokumenty zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie.

Laureaci, finaliści olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego przyjmowani są na I rok studiów poprzez rekrutację z pominięciem konkursu świadectw. Szczegółowe warunki rekrutacji określa regulamin w sprawie ustalenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu obowiązujących od roku 2019/2020.

Rekrutacja i przyjęcie kandydatów na studia może odbywać się także w trybie potwierdzania efektów uczenia się. Wytyczne w tym zakresie obejmuje pkt 6.

13. Załączniki do programu studiów

13.1. Załącznik 1: macierz osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty (zajęcia, grupy zajęć)

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
studia I stopnia o profilu praktycznym
dla kierunku
Finanse i rachunkowość
obowiązuje od października 2019 roku

- 13.2. Załącznik 2: plan studiów stacjonarnych**
- 13.3. Załącznik 3: plan studiów niestacjonarnych**
- 13.4. Załącznik 4: sylabusy**